

**Uunga siunnersuut. Akileraarutit akitsuutillu kiisalu aningaasanik nuussinikkut isertitat pillugit Inatsisartut inatsisaasa assigiinnigitsut allanngortinneqarnerinik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxxx2019-imeersoq.**

*(Aningaasarsianit akileraarutip, aningaasanik ikisilluni pinnguaatinut akileraarutip, nukissiornermi ikummatissat avatangiisimut akitsuutaata, umiarsualivimmiinnermut akileraarutip, nioqutissanik eqqussuinermi akitsuutip, imigassat ilaannut Kalaallit Nunaanni sananeqarsimasunut akitsuutit, utoqqalinersiat aammalu siusinaartumik pensionisiat annertussusissaannik iluarsineq)*

*(Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq)*

**pillugu**

**Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap**

**siunnersuutip pingajussaaneerneqarneranut**

**ILASSUTITUT ISUMALIUTISSIISSUTAA**

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Hermann Berthelsen, Siumut, siulittaasoq  
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia  
Inatsisartunut ilaasortaq Karl K. Kruse, Siumut  
Inatsisartunut ilaasortaq Henrik Fleischer, Siumut  
Inatsisartunut ilaasortaq Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit  
Inatsisartunut ilaasortaq Malene V. Rasmussen, Demokraatit  
Inatsisartunut ilaasortaq Jens NapátôK', Partii Naleraq

Ulloq 21. maj 2019-imi aappassaaneerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap siunnersuutit misissorpai.

**1. Siunnersuutip imarisai siunertaalu**

Akileraartarnikkut akitsuusiisarnikkullu inatsiseqartitsinermi ullumikkut akigititat sorliit aamma nuutsisarnermi isertittakkat sorliit, akigitittakkat naleqqussarnissaanut procentimik naleqqussarneqartariaqartarnerat pillugu siunnersuummi siunnersuutigineqarpoq, tak. Procenti aaqqiissutissaq aamma maannakkorpiaq aningaasarsiat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 1. juni 2017-imeersoq.

Siunnersuummi uani siunertarineqarpoq akit ullumikkut Inatsisartut inatsisaanni assigiinn-gitsuni arlalinni aalajangersarneqarsimasut ilaat ingerlaavartumik iluarsiivineqartarnissaanut malittarisassat assigiiaartut atuutilersinnissaat.

Siunnersuummi taamaallaat pineqarput akigitat kroninngorlugit øringorlugillu taaneqartut isertitat killissaat imaluunniit procentiliussat procentimik iluarsiiisutaasartumik iluarsineqar-tarnissaat siunertarineqanngimmat.

## **2. Siunnersuutip Inatsisartunit siullermeerneqarnera**

Siunnersuutip ilaata procentip aaqiissutissap akitsuutitut suliaasaqarfimmi annertussutsinik nalimmassaanermut atorineqarnissaa taperserneqarsinnaanngitsoq ataatsimiititaliap isumaqa-tigiittup siunnersuutip aappassaaneerineqarnissaanut isumaliutissiissummini oqaatigaa.

Siuliani allassimasut naapertorlugit ataatsimiititaliap siunnersuummut tamakkiisuunngikka-luamik tapersinera tunngavigalugu siunnersuutip pingajussaaneerineqarnissaa sioqqullugu allannguutissatut siunnersuummik, tamatumunnga naapertuuttumik, Naalakkersuisut saq-qummiussinissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq. Tassunga atatillugu allan-guutissatut siunnersuutip taamaattup pitsaaqutit ajoqutillu nassatarisinnaasaasa allaase-rineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.

## **3. Siunersuineq**

Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannerlerni Suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq ataatsimii-titaliamit siunersiorneqarpoq. Siunnersuummik aappassaaneerinninnermi Naalakkersuisup oqariartuutaasa ilaasa paasinarsisinneqarnissaat siunersuinnermi ataatsimiititaliamit kissaati-gineqarpoq.

Aningaasalersuinissamut siunnersuutaqaqartoq, inatsisissatut siunnersuummut ilaatinneqar-toq, atuutsinneqassanngippat siunnersuutip qanoq aningaasalersorneqarnissaanik partiit siun-nersuummik aappassaaneerinninnermi Naalakkersuisunit siunnersuuteqaqquneqarnerat siu-nersuuinissamut aggeqqusissuteqarnermut aallaaviuvoq.

Siunnersuut qanoq aningaasalersorneqassanersoq pillugu siunnersuuteqarnissaq partiit anin-gaasanut inatsimmik isumaqatigiinniuteqarnermi peqataasut namminneq aalajangissagaat Naalakkersuisut UKA 2019/20-mut akissuteqaamminni paasissutissiipput.

## **4. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera**

Ungasinnerusoq isigalugu inatsisissatut siunnersuutikkut pisortat aningaasaqarnerat pitsan-ngornanilu ajorseriartinneqassanngimmat siunnersuutip aappassaaneerineqarnissaanut akissu-teqaamminni Naalakkersuisut pingaartippaat. Naalakkersuisut isumaqarput ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaata kingunerissagaa inatsisissatut siunnersuutip aningaasaqar-nikkut oqimaaqatigiiffiunnginnera.

Inatsisissatut siunnersuutip matuma pingajussaaneerneqarnissaa 2019-imi ukiakkut ataatsimiinnissamat kinguartinneqassasoq siunnersuutip aappassaaneerneqarnerani Naalakkersuisunit inassutigineqarpoq, taamaaliornikkut allannguutissatut siunnersuut iliuusissat allat tulleriariffigineqarnerannut pissusissamisoortumik ataqatigiissillugu qanoq aningaasalersorneqassanersoq partiinit aningaasanut inatsisissamik isumaqatigiinniarnerni oqaluuserineqarsinnaaqullugu.

Ataatsimiititaliap siuliani taaneqartutut Naalakkersuisunik siunnersuinerani ima akissutissarsiffiuvoq:

Siuliani immikkoortoq 1-mut akissut:

*”Siunnersuutip aningaasalersorneqarnissaa taamaatilluinnarneqassappat, siunnersuutip attatiinnarnissaanut tunngavissaqanngitsoq Naalakkersuisut suli isumaqarput. Peqatigisaanik aningaasalersuinerup ilai taamaatinneqarsinnaanersut misissornissaa Naalakkersuisut ammaffigaat. Taamaattoq aningaasartuutit isertitallu naleqquttumik oqimaaqatigiinnerisa attatiinnarneqarnissaa pingaaruteqarpoq.”*

Siuliani immikkoortoq 2-mut akissut:

*”Apeqqummut 5-imut [takuuk ”Siuliani immikkoortoq 1-mut akissut”] akissuteqaat innersuussutigineqarpoq, tassami paasissutissiissutigineqarpoq taamatut suliaqarneq aallartinneqarsimannngitsoq. Taamaattumik siunnersiorneqarnermi matumani ataatsimoorluta, Nunap karsiata aningaasartuutaannik qaffaaginnartussaannngitsumik, isummagut naapisinniarsarisinnaangatsigu, isumalluarnartutut isigaara.*

*Naalakkersuisut aningaasaqarnikkut attanneqarsinnaasumik siunnerfeqarnissamat pissusaaffeqarput, tamannalu ukiuni makkunani inuit utoqqalinersiaqalertartut amerliartuinnarneranni pingaaruteqaleriartuinnarpoq. Taamaattumik aningaasaqarneq oqimaaqatigiinngippat, inatsisissatut siunnersuut Naalakkersuisut tunuartittariaqalertussavaat.”*

Allannguutissatut siunnersuummut siunnersuutip pingajussaaneerneqarnissaanut Naalakkersuisunit saqqummiunneqartussatut ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqartumut aningaasalersuutissanik Naalakkersuisut nassaarsinnaasimannngitsut ataatsimiititaliamit inerniliunneqartariaqarpoq. Allaallumi suliaasaq taamaattoq aallarnisarneqarsimannngilarluunniit. Tamanna ataatsimiititaliami assut isornartoqartinneqarpoq, tamannarpiarmi pissutigalugu siunnersuutip pingajussaaneerneqarnissaa ukiakkut ataatsimiinnissamat kinguartinneqarmat. Naalakkersuisut siunnersuutigisaattut iluarsisuteqartoqartassanersoq imaluunniit tamanna pisariaqartinneqartillugu ingerlaavartumik iluarsisuteqartoqartarnissaa suli periarfissaasanersoq isumaqatigiinngissutaasoq ataatsimiititaliamit paasineqarpoq. Kingullertut taasaq ullumi atuuppoq. Alla tassaavoq allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussinissamik ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut kaammattuutaa qanoq aningaasalersorneqassanersoq. Taanna suli aallarnisarneqarsimannngilluinnarpoq, soorlu tamanna siuliani oqaatigineqartoq. Ataatsimiititaliap isumaa malillugu tamanna suli angumerineqarsinnaavoq, aningaasanummi

inatsimmut tunngatillugu isumaqatigiinniarnit suli naammassineqanngillat. Isumaqatigiinniarnit aallarteqqullugit ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut sakkortunerpaamik kaammattuutigissavaa, soorlu tamanna siunnersuummik kinguartitsinermit tunngaviusoq.

Pisortat aningaasaqarnerat oqimaaqatigiiffiunissaata imaluunniit sinneqartoorfiunissaata isumatusaartuunissaa ataatsimiititaliamit takuneqarsinnaavoq, soorlu tamanna nunatta aningaasaqarnikkut maanna pitsaasumik inissisimanera eqqarsaatigalugu Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiinnit kaammattuutigineqartoq. Oqimaaqatigiittoqarnissaanik taamatut piunasaqaat immikkut anguniagaanani ungasissumut isigaluni kissaatitut ataatsimiititaliamit isigineqarpoq. Ataatsimiititaliap isumaa malillugu oqimaaqatigiittoqarnissaanik piunasaqaat, assersuutigalugu ullunut ajornernut ileqqaarnikkut inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut nikerarpallaartoqarnissaanut pinngitsoortitsinissamut, aningaasaqarnikkut sakkussatut isigineqarsinnaavoq.

Kiisalu pisortat aningaasaqarnerata tamarmiusup oqimaaqatigiiffiunissaanik imaluunniit ukiut sisamat isigalugit sinneqartoorfiunissaanik piunasaqaammik Naalakkersuisut nammineq atorunnaarsitsimmata ataatsimiititaliamit eqqaasitsissutigineqassaaq. Atorunnaarsitsineq 31. december 2021-mut atuuppoq.

## 5. Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

### **Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartoq Demokraatineersoq ikinnerussuteqarluni ima oqaaseqarumavoq:**

*”Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap sallersaatillugu anguniaga tassaavoq nunatta karsiata, taamaalillunilu aamma nunatta aningaasaqarnerata attanneqarsinnaanissaata patajaallisarneqarnissaanik sulissutiginninnissaq. Taamaalillunilu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami ilaasortaaneq anertuumik akisussaaffeqarfiuvoq anguniakkallu tamatuma sulissutiginnissaanut pisussaaffiliilluni. Nunatta karsiata attanneqarsinnaasumik aningaasaqarnissaanik qulakkeerinninnissaq, taamaalillunilu meeqqatta ernuttattalu aningaasaqarnikkut toqqissimasumik siunissaqarnissaanik qulakkeerinninneq, akisussaaffiuvoq oqimaassinnaasoq aammalu nuanninngitsunik ilaanneeriarluni aalajangiiffiusariaqartartoq. Isumaqaraanni Inatsisartunut ilaasortatut iluarineqartut kisiisa aalajangeeqataaffigineqartassatut naalakkersuinermit suliaqarneq pinnagu allamik inuuniutissarsiortoqartariaqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip matuma aappassaaneerineqarnerata kingorna Naalakkersuisut allagaannik ajoraluartumik isertuussassatut naqissusikkanik ataatsimiititaliaq tigusaqarpoq. Allakkani taakkunani Naalakkersuisut paasissutissiissutigaaq naalagaaffimmit ataatsimoortumik tapiissutit akit akissarsiallu malillugit iluarsissuteqarfigineqareeraluurtulluunniit aningaasanut inatsisissatut siunnersuutissami ukiuni sisamani 100 millionilikaanik amigartooruteqarnissaq naatsorsuutigineqartoq. Aningaasanut inatsisissami aningaasaliissutinik nutaanik ilanngussinnginnermi amigartoorutit taakku soorunami matus-*

*suserneqaqqaartussaapput. Inatsisissatut siunnersuutip matuma aappassaaneerneqarnis-  
saanut isumaliutissiissuteqaratta taama amerlatigisunik amigartooruteqarnissaq Anin-  
gaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut ilaasortanit ilisimaneqanngi-  
laq, tamatumali ilisimalernera tunngavigalugu Aningaasaqarnermut Akileraartarner-  
mullu Ataatsimiititaliami ilaasortatut akisussaassuseqartutut isummernitta isumaliu-  
titeqqinnissaanut soorunami pisussaaffeqarpugut.*

*Inatsisissatut siunnersuut una nutaanik akitsuusiinissamik aallaaveqanngilaq, pineqarluni  
maanna akitsuutaasut aalajangiusimaneqarnissaat, taamaaliornikkut assersuutigala-  
lugu aningaasanik ikisilluni pinnguaatinut akitsuutit aammalu imigassanik tupanillu  
eqquusuinermit akitsuutit annertussusiat allanngorani taamaaginnartinneqaqqullugu.  
Tassuunakkut isertitat utoqqalinermit soraarnerussutisiat siusinaartumillu pensionisiat  
anigaasat naleerukkiartornerat pissutigalugu ingerlaavartumik nalikilliarternissaasa  
pinngitsoortinneqarnissaanut Naalakkersuisunit atornerqalersaarput, tamannalu sooruna-  
mi tamatta taperserparput. Suliniutit nutaat aningaasalersornissaanni akitsuutit atorne-  
qarnissaat Demokraatinit periarfissatut kingullerpaatut isigaarput, taamaattumillu kis-  
saatigaarput allatut aningaasalersuisoqarnissaa. Allatulli aningaasalersuinissamut aki-  
sussaaffik Naalakkersuisunit isumagisassanngorlugu tunniutiinnarsinnaangilarput.  
Uagut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut ilasortaasugut  
anigaasaanut inatsimmut akisussaaffeqarlutalu suliaasaqarfuit akimorlugit paasisimasa-  
qarpugut. Taamaattumillu pisumi matumanisut Naalakkersuisut aningaasalersuutissatut  
siunnersuutaat iluarinngikkutsigu aningaasalersuutaasinnaasumik allamik siunnersuute-  
qarnissaq UAGUT akisussaaffigaarput. Piviusut takunngitsuusaaginnarsinnaanngilagut  
anigaasaanullu inatsisissamut, annertuumik amigartoorfiussatut maanna nalungeriik-  
katsinnut, aningaasartuutissanik allanik ilanngussuinnarluta, taavalu naatsorsuutigalugu  
allat ajornartorsiutigut aqqissagaat! Tamanna tassaavoq akisussaaffimmik qimarratigin-  
ninneq, tamannalu partiitut aningaasaqarnikkut akisussaassuseqartutut Demokraatinit  
peqataaffigerusunngilarput.*

*Taamaattumillu Naalakkersuisunit paasisutissat nutaat tunngavigalugit isumaqarpugut  
akisussaassuseqartumik iliussagutta inatsisissatut siunnersuut una ukiamut ataatsimiin-  
nissamut ilusereqqaakkamisut iluseqarluni akuerineqassasoq. Taamaalilluta  
utoqqalinermit soraarnerussutisiat siusinaartumillu pensionisiat annertussusiannut  
iluarsiissutissanut, tamataa kissaatigisatsinnut, aningaasalersuutissanik allanik  
eqqissilluta peqatigiillutalu nassaarnarsinnaavugut.*

*Aningaasalersuutissamilli allamik nassaartoqarsinnaanngippat? Piviusorsioartariaqarpu-  
gut. Taava paasisariaqarparput inatsisissatut siunnersuummut matumunnga akissaqan-  
ngitsugut Naalakkersuisullu periarfissillugit tunuartitsinissamut. Imaluunniit akueriinnar-  
tariaqarlugu akitsuutit taaneqartut akinut akissarsianullu iluarsisutit malillugit iluar-  
siineqarnissaat. Ajornartorsiutimmi isiginngitsuusaaginnarsinnaanngilagut neriuutigalugu-  
lu allat sinnerluta aqqissagaat.*

*Naalakkersuisut naalakkersuisooqatigiinnermut isumaqatigiissutaanni naqissuserneqarpoq aningaasaqarnikkut oqimaaqatigiittumik politikeqartoqassasoq. Tamannalu Demokratinit Naalakkersuisunut tapersersuisuunissamik isumaqatigiissuteqarnitsinnut tunngaviit pingaarnert ilagaat. Aningaasaqarnikkut aallaavimmut pitsaasumut tamatumunnga naalakkersuisooqatigiit partiivi utissasut Demokratinit sakkortuumik kaammattuutigaarput, taamaaliornikkut aaqqiissutissanik isumatuumik amerlanerussuteqarluarfuisinnaasumik peqatigiilluta nassaarsinnaaqqulluta.*

*Tamanna tunngavigalugu inatsisissatut siunnersuutip UKA 2019-imi ilusereqqaakkamisut iluseqarluni akuerineqarnissaa Demokratit inassutigaaat.”*

**Tamanna tunngavigalugu siunnersuutaqaartoq akuerineqassasoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartup Demokratineersup inassutigaa.**

**Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumup, Inuit Ataqatigiit Partii Naleqqallu ilaasortaataat siunnersuut pillugu ima oqaaseqaateqarumapput:**

Siunnersuutip aappassaaneernejarnissaanut ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani ima allassimavoq:

*”Siuliani allassimasut naapertorlugit ataatsimiititaliap siunnersuummut tamakkiisuunngikaluumik tapersiinera tunngavigalugu siunnersuutip pingajussaaneernejarnissaa sioqqullugu allannguutissatut siunnersuummik, tamatumunnga naapertuuttumik, Naalakkersuisut saq-qummiussinissaat ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqarpoq. Tassunga atatillugu allannguu-tissatut siunnersuutip taamaattup pitsaaqutit ajoqutillu nassatarisinnaasaasa allaaserineqarnissaat ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq.”*

Tamanna pillugu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut isummaminnik allannguinngillat.

Kiisalu pingajussaaneerinninnassamat allannguutissatut siunnersuummik Naalakkersuisut ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit saqqummiusseqquneqarnerannut atatillugu aningaasalersuutissanik ajornartorsiummut aaqqiissuteqarnissaq siunertaralugu isumaqatigiinniarnermik pisariaqartunik Naalakkersuisut ingerlatsisimannngilluinnarnerat ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartunit sakkortuumik isornartoqartinneqarmat erseqqissaatigineqassaaq. Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut kissaataat Naalakkersuisunit ajornartorsiutitaqartut isigineqanngitsutut ataatsimiititaliamit paasineqarsinnaavoq. Ataatsimiititaliamilli aalajangiusimaneqassaaq ataatsimiititaliap kissaataata qanoq aningaasalersorneqarnissaanut siunnersuutit isiginngitsuusaarneqartariaqannginnerat. Nunatta karsiata isertitaasa aningaasartuutaasalu akornanni oqimaaqatigiinnissamik anguniagaqarnermut siunnersuutit ataasiakkaat qanoq sunniuteqarnerisa paasinissaa tamanut soqutiginaateqarpoq.

Ataatsimiititaliamit kaammattuutigineqartoq naapertorlugu Naalakkersuisut pingajussaaneerin-ninnissaq sioqqullugu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussinissaat naatsorsuutigalugu inatsisissatut siunnersuut **akuerineqassasoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumup, Inuit Ataqatigiit Partii Naleqqallu ilaasortaataasa inassutigaat.**

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut pingajussaaniigassanngortippaa.



---

Hermann Berthelsen,  
siulittaasoq



---

Peter Olsen



---

Karl Kristian Kruse



---

Henrik Fleischer



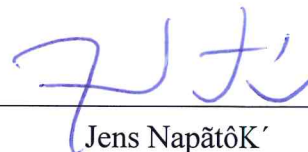
---

Múte Bourup. Egede



---

Malene V. Rasmussen



---

Jens NapátôK'